

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

मराठी अभ्यास मंडळ

Board of Studies in Marathi

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती

Choice Based Credit System

बी.ए. भाग-३ : B.A. Part-III

अभ्यासक्रम : Syllabus

June, 2020 onward

सत्र-५ : Semester No. 5 : अभ्यासपत्रिका क्र. IX

Discipline Specific Elective (DSE-E3)

विद्याशाखीय विशेष निवड (DSE-E3)

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते इ.स.१५००)

उद्दिष्टे :

१. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा कालिक अभ्यास करणे.
२. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल परिचय करून घेणे.
३. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
४. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयातील महत्त्वाचे ग्रंथकार आणि ग्रंथ यांचा स्थूल परिचय करून घेणे.
५. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाच्या गद्य, पद्य रचनेचे विशेष अभ्यासणे.

अभ्यासक्रम

अ. क्र. Sr. No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग १ Module I	■ मराठी वाङ्मयाचा प्रारंभकाळ ते इ.स. १२०० पर्यंत अ) विवेकसिंधूपूर्वकालीन रचना कुवलयमाला, मानसोल्लास, राजमतिप्रबोध, अमरनाथ संवाद, गोरक्षगीता इ. ब) मराठीतील आद्य ग्रंथकार मुकुंदराज यांची रचना विवेकसिंधू, पवनविजय, परमामृत क) मराठीतील आद्य कवयित्री महदंबा यांची रचना धवळे (पूर्वार्ध व उत्तरार्ध), मातृकी रुक्मिणीस्वयंवर	१५	१
विभाग २ Module II	■ इ. स. १२०० ते १३०० (स्थूल कालखंड) अ) महानुभावीय गद्य वाङ्मय म्हाडंभट - लीळाचरित्र, श्री. गोविंदप्रभूचरित्र व इतर रचना केसोबास - सूत्रपाठ, दृष्टांतपाठ, स्मृतिस्थळ	१५	१

अ. क्र. Sr. No.	घटक Topic	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
विभाग २ Module II	ब) महानुभावीय पद्य वाङ्मय सातीग्रंथ (ग्रंथ व ग्रंथकार स्थूल परिचय) नरेंद्र - रुक्मिणी स्वयंवर भास्करभट्ट बोरीकर - शिशुपालवध, उद्धवगीता किंवा एकादशस्कंध दामोदर पंडित - वछाहरण पंडित विश्वनाथ - ज्ञानप्रबोध रवळोव्यास - सह्याद्रिवर्णन नारायणपंडित - श्री ऋद्धिपूरवर्णन	१५	१
विभाग ३ Module III	इ. स. १३०० ते १४०० (स्थूल कालखंड) अ) ज्ञानेश्वरांचे वाङ्मयीन कार्य ज्ञानेश्वरी, अमृतानुभव, चांगदेवपासष्टी, हरिपाठाचे अभंग व इतर रचना ब) नामदेवांची अभंगरचना क) सावता माळी, गोरोबा कुंभार, मुक्ताबाई, सेना महाराज, नरहरी सोनार, चोखामेळा, जनाबाई, कान्होपात्रा यांच्या रचना	१५	१
विभाग ४ Module IV	इ. स. १४०० ते १५०० (स्थूल कालखंड) अ) अन्य संप्रदायातील प्रमुख ग्रंथकार आणि त्यांची ग्रंथरचना सत्यमालनाथ, चोंभा (नाथ संप्रदाय) शांतलिंग आणि मन्मथशिवलिंग (लिंगायत संप्रदाय) गुणकीर्ती व जिनदासनामा (जैन मराठी कवी) नृसिंह सरस्वती आणि दासोपंत (दत्त संप्रदाय) अज्ञानसिद्ध व बहिराजातवेद (नागेश संप्रदाय) शेख महंमद आणि हुसेन अंबरखान (मुस्लीम मराठी कवी) फादर स्टिफन्स, फादर कुवा (ख्रिस्ती मराठी कवी)	१५	१

* प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी *

Pattern of Question Paper

एकूण गुण - ४० : Total Marks-40

प्रश्न १	योग्य पर्याय निवडा	०५ गुण
प्रश्न २	अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५ गुण
प्रश्न ३	अंतर्गत विकल्पासह लघूत्तरी प्रश्न (तीन पैकी दोन)	१० गुण
प्रश्न ४	टिपा लिहा (चार पैकी दोन)	१० गुण

सूचना :

१. अंतर्गत मूल्यमापनाकरिता सेमिनारसाठी दहा गुण आहेत.

सेमिनार विषय :

- १) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयातील कोणत्याही एका ग्रंथकाराच्या रचना विशेषावर सादरीकरण.
- २) कोणत्याही एका संत कवीच्या काव्यातील सामाजिकतेवर सादरीकरण.
- ३) कोणत्याही एका संत कवयित्रीच्या कवितेतील आत्मनिष्ठा यावर आधारित सादरीकरण.

मूलभूत वाचन :

१. नसिराबादकर, ल. रा.
२. पठाण, यू. म.
३. देशपांडे, अ. ना.
४. पांगारकर, ल. रा.
५. पसारकर, शे. दे.

प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
महानुभाव साहित्य संशोधन खंड १, मराठवाडा विद्यापीठ प्रकाशन, औरंगाबाद
प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १ ते ४
प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १ ते ३, महाराष्ट्र साहित्य परिषद
प्रकाशन, पुणे
वेलू गेला गगनावरी, सुविद्या प्रकाशन, सोलापूर

पूरक वाचन :

१. शेणोलीकर, ह. श्री.
२. पांगारकर, ल. रा.
३. तुळपुळे, शं. गो.
४. मांडवकर, भाऊ
५. इनामदार, हे. वि. (संपा.)
६. उपासे, शिवशंकर
७. उपासे, शिवशंकर (संपा.)
८. पसारकर, शे. दे. (संपा.)
९. केळुसकर, कृष्णराव
१०. फाटक, न. र.
११. परमार्ग सेवक श्री बाळकृष्णशास्त्री
महानुभाव

प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १ व २,
मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
संत नामदेव दर्शन, सेवा प्रकाशन, अमरावती
संत नामदेव काव्यसंभार आणि संत परिवार
महाराष्ट्र भूषण सहा संत साहित्यिक, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, २०१२
शांतलिंगकृत कर्णहंस, प्रका. शरण संस्कृती अध्ययन केंद्र, सिद्ध संस्थान
मठ, निडसोसी, ता. हुक्केरी, जि. बेळगाव
श्री मन्मथशिवलिंगकृत परमरहस्य, शैवभारती शोध प्रतिष्ठान, वाराणसी, २००९
संत तुकाराम, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद
श्री एकनाथ : वाङ्मय आणि कार्य, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई
महानुभावपंथ, प. पू. मधुकरशास्त्री कवीश्वर, पंचकमिटी संस्थान,
श्री देवदेवेश्वर, माहूर, आ. आठवी, २०१४

संदर्भ ग्रंथ :

१. देऊळगावकर, चंद्रकांत (संपा.)
१. पाटील, तानाजी
२. सुंठणकर, बा. र.
३. सरदार, गं. बा.
४. जाधव, रा. ग.
५. जाधव, रा. ग.
६. कामत, अशोक व बडवे, सतीश (संपा.)
७. देशमुख, उषा
८. पाटील, सदाशिव
९. घोणसे, शामा
१०. प्रियोळकर, अ. का.
११. ढेरे, रा. चिं.
१२. पठाण, यू. म.
१३. मोरजे, गंगाधर
१४. उपाध्ये, बाबुराव
१५. इल्लेकर, सुहासिनी
१६. अक्कोळे, सुभाषचंद्र
१७. पाटंगणकर, विद्यासागर
१८. होनमाने, धनंजय

मन्मथस्वामी व्यक्ती आणि वाङ्मय, प्रका. शैवभारती शोध प्रतिष्ठान,
जंगमवाडी मठ, वाराणसी
संत साहित्यातील सामाजिकता, विश्वकर्मा पब्लिकेशन, पुणे
महाराष्ट्रीय संतमंडळीचे ऐतिहासिक कार्य, बेळगाव
संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती, म. सा. प. पुणे
आनंदाचा डोह, प्राज्ञ पाठशाळा मंडळ, वाई
वागर्थ, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
संत नामदेवविषयक अभ्यास, आळंदी
मांदियाळी, माया प्रकाशन, नागपूर
तुकाराम आणि कबीर, दर्या प्रकाशन, पुणे
वीरशैवांचे मराठी-हिंदी वाङ्मय : एक अभ्यास, शैवभारती शोध प्रतिष्ठान,
जंगमवाडी मठ, वाराणसी
मुसलमानांची जुनी मराठी कविता
मुसलमान मराठी संतकवी, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
मुसलमान (सुफी) संतांचे मराठी साहित्य
मराठी ख्रिस्ती वाङ्मय, फादर स्टिफन्स ते १९६०, अहमदनगर
संत गोरा कुंभार : वाङ्मय दर्शन, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
संत कवी आणि कवयित्री : एक अनुबंध, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
प्राचीन मराठी जैन साहित्य, सुविचार प्रकाशन, नागपूर
मराठी संत कवयित्रींचा इतिहास, साहित्य अकादमी, नवी दिल्ली
तंजावरची मराठी कीर्तनपरंपरा, स्नेहवर्धन, पुणे, २०१७